

เทศน์เช้า วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว! ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ เมื่อกี้ยังไม่ได้เทศน์ จะเทศน์ตอนนี้ เราตั้งใจฟังธรรม ฟังธรรมนะ สัจธรรม สิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟัง สิ่งที่ได้ยินได้ฟังแล้วตอกย้ำ สิ่งที่เกิดความลึกลับสงสัย ความลึกลับสงสัย เวลาจิตมันรวมนะ เวลามันฟังแล้วมันเข้าใจนะ มันสบายใจ จิตนี้ผ่องแผ้ว นี่การฟังธรรมไง ฟังธรรมๆ เพื่อหัวใจดวงนี้ ฟังธรรมๆ คุณิ หัวใจมันเรียกร้องความช่วยเหลือนะ เวลามันทุกข์มันยาก หัวใจมันเรียกร้องให้คนอื่นช่วยเหลือมัน แล้วใครจะไปช่วยเหลือมันล่ะ เวลามันทุกข์มันยาก ใครจะช่วยเหลือหัวใจดวงนี้

หัวใจดวงนี้ หัวใจดวงนี้ต้องมีคุณธรรมในหัวใจไง ถ้ามีคุณธรรมในหัวใจ ธรรมะนี้มันจะเปิดเผย เปิดเผยความกอดค้นในใจ สิ่งต่างๆ ในหัวใจเปิดออกให้มันสว่างให้มันกระจ่างแจ้ง เวลาจิตใจที่มันสว่างไสวมันมีความสุขๆ ใจ

คุณิ เมื่อวานนี้วันแรงงาน เวลาวันแรงงาน แรงงานสร้างชาติ คุณิ เวลาวัดถุ่มันเจริญใจ เวลาสร้างขึ้นมา ถ้ามันเป็นสมัยโบราณนะ สิ่งใดที่ยังไม่เจริญ คุณทางการแพทย์ถ้ายังไม่เจริญนะ เวลาอหิวาตกโรคเขาต้องทิ้งบ้านทิ้งเมืองนะ เขาทิ้งบ้านทิ้งเมืองเพราะเขาสู้ไม่ไหว เขารักษาไม่ไหวไง มันตายทิ้งบ้านทิ้งเมือง แต่เวลาวิทยาศาสตร์มันเจริญขึ้นมา มันแค่วัคซีนเท่านั้นเอง จี๊ด วัคซีนป้องกันก็จบ สิ่งต่างๆ เวลามันเจริญขึ้นมา นี่โลกเจริญ แต่โลกเจริญ เจริญขึ้นมาจากผู้นำที่ดี เจริญขึ้นมาจากสังคมที่ดี เวลาเจริญขึ้นมาแล้วมันต้องมีการบำรุงรักษา ถ้าไม่บำรุงรักษา สังคมที่ไม่มีการบำรุงรักษา สาธารณูปโภคมันจะเสื่อมสภาพไป ถ้ามันมีการบำรุงรักษาไว้ เราก็ได้ใช้สอยมันตลอดไป

นี่พูดถึงชาติ เวลาสองมือมันสร้างชาติขึ้นมา สร้างชาติขึ้นมาเพื่อคุณภาพชีวิต เพื่อความสุขความสบายของเรา เวลาปรารถนา ปรารถนากันอย่างนั้น แต่โลกยิ่งเจริญขนาดไหน ความเครียดในหัวใจยิ่งมากขนาดนั้น เวลาโลกเจริญขนาดไหน ความสุขที่ว่าเราจะหาความสุขมาจากโลกๆ ความสุขมันมาจากไหน มันมีแต่กิเลสเผาผลาญหัวใจใจ

ฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อเหตุนี้ไง ฟังธรรมเพื่อเหตุนี้ คุณติ ประเทศชาติเราต้องฝากไว้กับ ลูกหลานให้มันบริหารจัดการต่อไป แล้วชีวิตเราละ ชีวิตเรา เรามีอะไรเป็นเครื่องยืนยัน วันคืน ล่วงไปๆ บัดนี้เราทำอะไรอยู่ บัดนี้เราทำอะไรอยู่ “อ้าว! ก็ทำมาหากินอยู่ เป็นคนดีอยู่ คุณติ คุณเล ครอบครวอยู่ เป็นคนดีทั้งนั้นแหละ”

เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมาเราก็ปลอบประโลมกันเท่านั้น เวลาใครหมดอายุขัยต้องตายไป รุ่งไว้สิ รุ่งไว้ มันรุ่งไว้ไม่ได้หรอก ถึงเวลาคนหมดอายุขัยก็ต้องตายไปเป็นเรื่องธรรมดา แต่เวลา หมดอายุขัยเป็นเรื่องธรรมดา แล้วที่นี้มันมีอะไรเป็นที่พึ่งอาศัยละ มันมีสมบัติสิ่งใดติดกับจิตดวง นั้นไปละ จิตดวงนั้นถ้าสร้างคุณงามความดีไว้ เขาจะมีความดีติดหัวใจของเขา สองมือสร้างชาติ สร้างชาติไว้ให้กับลูกหลานมันไง สองมือสร้างชาติ สร้างชาติไว้ก็เพื่อความร่มเย็นเป็นสุขของ ชาตินี้ไง แต่หัวใจเรามีอะไรสิ่งใดที่จะเป็นสมบัติไป

ร่างกายนี้ชราคร่ำคร่านะ วันคืนล่วงไปๆ เพราะเรามีสติมีปัญหา ผู้ที่มาวัดมาวา มาจำศีล ภาวนา มาจำศีลภาวนา มารื้อคั่นของเราไง เวลาเราได้สร้างชาติแล้ว เราเกิดมามีภพมีชาติแล้ว ถ้า มีภพมีชาติแล้ว เกิดมานี้มนุษย์สมบัติ มนุษย์สมบัติเป็นอริยทรัพย์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เจ้าเป็นมนุษย์นะ ครูบาอาจารย์ของเราท่านก็เป็นมนุษย์นะ ในบรรดาสัตว์สองเท้า องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เทวดา อินทร์ พรหมต้องมาฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพราะเหตุใด องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้ามีอริยสัจ มีสัจจะมีความจริงในหัวใจ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าชายสิทธัตถะนะ เวลาจะออกบวช ละถ้ำ ละถ้ำนะ นางพิมพาเพิ่งคลอดลูก สามณเฑรรากุฬเพิ่งคลอด คุณติ คุณคนเห่อๆ เรามีครอบครัวใหม่ ลูก คนแรกมันห่อน่าดูเลย นี่ไง เวลาลูกเกิดแล้วจะไปดูหน้าลูกก็ดูไม่ได้ เพราะถ้าเข้าไปดูหน้าลูก นางพิมพาตื่นขึ้นมา โอกาสจะออกบวชก็ไม่ได้ เราจะบอกว่าก่อนที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้าจะตรัสรู้ มันมีความทุกข์บีบคั้นในหัวใจพอสมควร ไม่ใช่พอสมควร มากด้วย มันต้อง พลัดพราก มันต้องสละ มันต้องทิ้งมา เวลามันทิ้งมามันมีความทุกข์ใหม่ ความทุกข์ทั้งนั้นแหละ แล้วความทุกข์ขึ้นมาะ ท่านมีความเข้มแข็งของท่าน ท่านค้นคว้าของท่าน พยายามหาทางออก ของท่าน

เห็นไหม ไปเที่ยวสวนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตายใช่ไหม เราจะไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แล้วไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ทำอย่างไรละ เห็นสมณะชีพราหมณ์เขาปฏิบัติกันก็ไปปฏิบัติกับเขา วิชาการของเขา เขาสอนได้เท่านั้น แต่เจ้าชายสิทธัตถะยังทำไม่ได้ๆ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาทำได้ขึ้นมาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง ถ้าทำในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง มันก็ย้อนกลับมาเราไง

ย้อนกลับมา เราก็เป็นมนุษย์เหมือนกัน เราก็มีความทุกข์ความยากเหมือนกัน ฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฟังเทศน์ทุกวันๆ นี่แหละ ฟังเทศน์ขึ้นมาแล้วมันได้ตื่นตัวขึ้นมาใหม่ เวลาเราอยู่กับครูบาอาจารย์นะ เวลาครูบาอาจารย์เทศน์ดีๆ โอ๊ย! ขนลุกขนพองเลย ถ้าขนลุกขนพองนั่นละใจมันได้สัมผัส ถ้าใจได้สัมผัสนะ ขนลุกหมดเลย บางทีเทศน์ดีๆ นะ ครูบาอาจารย์เทศน์ดีๆ เราฟังแล้วซาบซึ่งจนน้ำตาไหล ทำไมละ? มันสะเทือนหัวใจไง มันสะเทือนกิเลสไง เพราะกิเลสมันอยู่ที่ใจของสัตว์โลกไง

เราไม่ใช่ฟังเทศน์สักแต่ว่าทำ สักแต่ว่าทำก็ฟังเอาบุญๆ กันไง เวลาฟังเทศน์ ฟังเทศน์อะไร? เอาบุญ เวลาขึ้น พรหมา จะ โลกา แล้วนั่งสัปหงกกันไป พอจบแล้วนะ โอ๊ย! สาธุ! บุญเยอะแยะเลย...นั่งสัปหงกอยู่นั้นมันบุญอะไรละ

เวลาเราภาวนา ถ้าจิตเราสงบขึ้นมา จิตเราแผ่สว่างขึ้นมา อันนั้นแหละเป็นบุญกุศลใช่ไหม เวลาเรตกว้างค์เงียบหายไปเลย อันนั้นอะไรนะ เอาบุญใช่ไหม แต่เวลาเราจะมีสติปัญญาที่สติปัญญาที่นั่นแหละ เวลาสติปัญญาเราค้นคว้าในตู้พระไตรปิฎก เราค้นคว้ามาเป็นปัญญาของเรา นะ เราศึกษามา ศึกษามาได้กระดากมาคนละใบ แต่เวลาเราจะมีปัญญาขึ้นมา เวลาทำความเข้าใจเข้ามา พอใจมันสงบขึ้นมา ใจสงบขึ้นมายกขึ้นสู่วิปัสสนา เวลาภาวนามยปัญญามันเกิด ธรรมจักรมันเกิด เวลาภาวนามยปัญญาเกิดจากจิต ปัญญาในพระพุทธศาสนา เห็นไหม

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ มนุษย์มีกายกับใจๆ เวลาทางโลก ผู้บริหารนี้แรงงานสมอง มีคุณค่ากว่าแรงงานทางร่างกาย แรงงานสมองนี้ผู้บริหารไง เวลาผู้บริหารเงินเดือนสูงมาก เพราะว่าเขาใช้แรงงานสมอง โอ้เรากรรมกรแรงงานแบกหาม ผลตอบแทนมันต่ำ

แต่เวลาเกิดสุขตมยปัญญา จินตมยปัญญา เวลาเกิดภาวนามยปัญญา ปัญญามันเกิดอย่างไร ทุกคนเกิดมาอยากให้ลูกเรามีปัญญา อยากให้ลูกเราฉลาด อยากให้ลูกเรามีเขาวัวปัญญา แต่มันเกิดจากไหนละ เราก็ศึกษาค้นคว้า ศึกษาค้นคว้ามันก็เป็นเรื่องหนึ่ง มันเป็นวิชาชีพ

คูติ จะวิชาชีพสิ่งใดก็แล้วแต่ มันจะมีความเจริญทางวิชาการตลอด ต้องศึกษาตลอด ต้องค้นคว้าตลอด เวลาซื้อเครื่องมือแพทย์ไปให้แพทย์ใช้มันยังใช้ไม่เป็นเลย ต้องส่งแพทย์ไปฝึกหัดเพราะอะไร เพราะวิทยาการมันพัฒนาของมันอยู่ตลอดไป ทางวิชาการมันก็ต้องค้นคว้าไปตลอด มันไม่มีวันสิ้นสุด แต่เวลาภาวนามยปัญญามันจบไง มันจบนะ มันจบที่ไหนล่ะ? จบที่ปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิจิตเกิดที่ไหน? เกิดในไข่ เกิดในครรภ์ เกิดในน้ำคร่ำ เกิดในโอปปาติกะ มันเกิด กำเนิด ๔ กำเนิดขึ้นมาแล้วเวลาเราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อปลูกเร้าเรา ฟังธรรมเพื่อให้เรามีสามัญสำนึก

มาวัดมามาภาวนา มาภาวนานี้มันมีค่ามาก เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนท์ไว้เลย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพานไป มีคนเขาคำครวญมากราบไหว้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามากมายมหาศาล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนท์ “อานนท์ เธอบอกเขาซะ ให้ปฏิบัติบูชาเราเถิด อย่างบูชาเราด้วยอามิสบูชาเลย” แต่ปัจจุบันนี้อามิสบูชา โยมนกันมานี้อามิสบูชา เพราะมีอามิสบูชา เพราะมีทาน เพราะมีทานถึงมีน้ำใจ เพราะมีน้ำใจถึงจะไปวัด ไปวัดถึงไปให้หลวงพ่อดำ ไปฟังเทศน์ไง เพราะไปวัดมันถึงกระเทือนไง นี่ไง พอมันกระเทือนขึ้นมามันกระเทือนหัวใจไง ถ้ากระเทือนหัวใจ มันสะเทือนหัวใจไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกให้ปฏิบัติบูชาเถิด ถ้าปฏิบัติบูชามันปฏิบัติเพื่อใครล่ะ? มันปฏิบัติถวายขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

เราเกิดมากับเรา เกิดก็ต้องให้แม่บอกว่าเกิดวันไหน ชื่อก็พ่อแม่ตั้งให้ ไม่มีใครรู้จักตัวเองเลย สมมุติทั้งนั้น จิตสงบเข้าไปแล้ว อ้อ! เราอยู่ที่นี้ เราอยู่ที่นี้ ชีวิตจริงๆ มันอยู่ที่นี้ ชีวะ ชีวะที่สติปัญญามันเข้าไปพบตัวมันเอง นี่ปฏิสนธิจิต แล้วเวลากลับขึ้นสู่วิถีสขานามนมหัศจรรย์มาก มหัศจรรย์มาก ฟังธรรมๆ เพื่อเหตุนี้ไง เวลาฟังครูบาอาจารย์เทศนาว่าการนะ ขนพองสยองเกล้า ถ้ามันแทงถึงกิเลส ถ้ามันแทงถึงกิเลสนะ คนคนนั้นมีโอกาสได้ประพฤติปฏิบัติ ถ้ามันเข้าหูซ้ายทะลุหูขวานะ มันไร้สาระ ฟังเอาบุญๆ มันเป็นประเพณีวัฒนธรรม มันเป็นฟังเอาบุญๆ แต่เราจะปฏิบัติเอาธรรม ถ้าเราปฏิบัติเอาธรรมนะ เราชวนขวายเป็นเรา

ถ้ามันปฏิบัติแล้วเราตั้งใจจนเกินไป เวลาเราตั้งเป้านะ ไปวันนี้ ๓ วัน จะต้องทำสมาธิให้ได้ แล้วภาวนาไปเถอะ ๒ วันครั้งก็ยังไม่ได้ จะครบ ๓ วัน ยังไม่ได้เลย เพราะอะไร เพราะมันมีตัณหาซ่อนตัณหา เราไปวัดไปวา เราไปประพฤติปฏิบัติขึ้นมาค้นคว้าหาตัวเรา ธรรมทั้งหลายมา

แต่เหตุ เราทำเหตุให้มันสมคูลของมันสิ เรากำหนดพุทธโธ เราใช้ปัญญาอบรมสมาธิ เราได้ทำแล้ว
ไง

เวลาทางโลกเขาบอกขอโอกาส ขอโอกาสได้แก้ไข นี่ก็เหมือนกัน เราหาโอกาสให้ตัวเอง
เองแล้วเราอย่าไปกดคันมัน ถ้าภาวนาแล้ว ถ้าภาวนาเพื่ออนุชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ถ้ามันเป็นศีล เป็นสมาธิ เป็นปัญญาขึ้นมา นั่นคือสมบัติของเรา สมบัติเกิดจากการกระทำของเรา
ถ้ามันเป็นจริง บังคับตั้ง สันติทวิฐโก ไม่มีใครให้คะแนน ไม่มีใครให้ใบประกาศนียบัตร บังคับตั้ง
สันติทวิฐโก มันเกิดขึ้นมาจากหัวใจนี้ ถ้ามันเกิดขึ้นจากหัวใจนี้ เวลาปฏิบัติ ปฏิบัติบูชาใคร ปฏิบัติ
บูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ปฏิบัติบูชาหัวใจของเรา ถ้าปฏิบัติบูชาหัวใจของเราเป็น
ธรรมขึ้นมา เป็นธรรมของใคร แล้วมันฉลาดหรือมันโง่งละตอนนี่ มันก็ฉลาดขึ้นมาไง ถ้ามัน
ฉลาดขึ้นมาแล้ว

คนที่มีคุณธรรมนะ เวลาครูบาอาจารย์ท่านบอก เรื่องของโลกมันเป็นสมมุติทั้งนั้น ถ้า
แก้วแหวนเงินทองก็เป็นแร่ธาตุ มันไม่มีค่ากับคุณธรรมหรือ มันเป็นแค่แร่ธาตุ แต่เมื่อคนเรามี
สติปัญญา ทรัพย์นั้นเขาเอาไว้ซื้อขายแลกเปลี่ยนเพื่อประโยชน์กับสังคม ท่านก็ใช้ของท่าน
ไปอย่างนั้นแหละ มันจำเป็นต้องใช้เพื่อดำรงชีวิตก็ใช้ไป ไม่ใช่ลุ่มหลงมันไป มันแค่แร่ธาตุ มัน
ไม่มีค่าสูงส่งกว่าคุณธรรมในหัวใจเราหรือ

ถ้ามันมีค่าสูงส่งกว่าคุณธรรมในหัวใจของเรา “ถ้ามีคุณธรรมในหัวใจก็ไปอยู่ส่วนหนึ่งสิ
ก็ไปอยู่บนก้อนเมฆ อยู่amayungกับโลกเขาสี”... ใฮ่นั่นก็พูดแบบประชดประชัน

เขามีคุณธรรมในหัวใจของเขา เขาถึงมีความสุขในใจของเขา เพราะเขามีความสุขใน
หัวใจของเขา เขาถึงไม่คืนรนในใจใจ เขาถึงไม่เป็นหมาจู้เรื้อนใจ เขาไม่คัน แต่ถ้าใจมันคันมันก็
โดนบีบคัน เห็นไหม นี่พูดถึงว่าฟังธรรม

ถ้าสองมือมันสร้างชาติ สติปัญญา มันจะสร้างคุณธรรมในใจของเรา เราต้องมีสติ สติ
ยับยั้งของเราไว้ ถ้ามันจะคิดสิ่งใด ถ้ามันเป็นสิ่งที่คิดแล้ว ทำสิ่งใดแล้วมันเป็นโทษ เราเบรคไว้
แต่ถ้ามันคิดสิ่งใดเป็นคุณธรรม เป็นคุณงามความดี เราต้องเหยียบคันเร่งของเรา เพราะว่าชีวิตนี้
มันสั้นนัก เห็นไหม ชาติเราฝากไว้กับเยาวชนรุ่นต่อๆ ไปได้ แต่ชีวิตนี้จะฝากไว้กับใคร ลูกหลาน
นะ มันก็เป็นชีวิตของเขา จิตหนึ่งเหมือนกัน เราจะต้องพลัดพรากจากชีวิตนี้ไปแน่นอน ถ้าเราจะ
พลัดพรากจากชีวิตนี้ไป เรามีคุณสมบัติสิ่งใด

เราบอกว่า “อ้าว! ทำบุญกุศลมันก็ทำมาเยอะแล้ว” ทำสิ่งนี้มันเป็นอามิสใจ แต่ถ้าเราพุทโธ เราใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าจิตมันสงบนะ จิตหนึ่ง เห็นไหม จิตหนึ่ง เวลาเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม ถ้าเป็นพรหมนี่ชั้น ๑ ชั้น ๑ พวกฤๅษีชีไพรถ้าเขารักษาจิตของเขาได้ เวลาเขาตายไปเขาจะเกิดบนพรหม ผู้ที่สร้างอำนาจวาสนาขึ้นมา ผู้ทำบุญกุศลไปเกิดเป็นเทวดาก็เป็นทิพย์ มันเป็นชั้น ๔ มนุษย์มันมีชั้น ๕ แล้วถ้าทำความชั่ว ทำบาปอกุศลมันก็เกิดในนรกอเวจี

“อย่าเขียนเสือให้วัวกลัว หลวงพ่ออย่าหลอก”

สุคติณะ สวรรค์ในอก นรกในใจ จิตใจถ้ามันเป็นนรกแพศยา เวลาตายไป นรก ความคิดที่หนักหน่วงมันตกต่ำ บุญกุศล ความคิดที่ฟุ้งแผ่ว ความคิดที่เบาบาง เวลามันตายไป มันจะลอยขึ้นสู่ที่สูง มันเป็นเรื่องสัจจะ มันเป็นวิทยาศาสตร์ มันเป็นวิทยาศาสตร์เลย ใครจะเชื่อ ไม่เชื่อนั้นเป็นความเชื่อ เวลาเราบอกเขาว่าคนที่มีความเชื่อคือคนไม่มีปัญญา เราจะเชื่อหรือไม่เชื่อนั้นมันเป็นศรัทธา เป็นความเชื่อ แต่ความจริงเป็นความจริง ใครทำอะไรก็ต้องได้อย่างนั้นแหละ กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน นิสัยของคน เพราะพฤติกรรมของเขา เขาทำให้จิตใจของเขามีพฤติกรรมอย่างนั้น พฤติกรรมก็เกิดจากการกระทำของเขา แต่ในเมื่อเราจะตัดแปลงพฤติกรรมของเรา เราจะมีศีล ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ เราจะตัดแปลงพฤติกรรมของเราให้เข้าสู่ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าเข้าสู่ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าเกิดสังขธรรมขึ้นมา พระพุทธศาสนาประเสริฐที่นี้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา ปฏิญาณตนว่าเป็นพระอรหันต์ ไม่มีศาสดาใดปฏิญาณตนว่าเป็นพระอรหันต์ เพราะถ้าปฏิญาณตนว่าเป็นพระอรหันต์ ลูกศิษย์จะถามว่าเป็นพระอรหันต์เป็นเพราะเหตุใด เป็นพระอรหันต์เพราะอย่างไร

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิญาณตนว่าเป็นพระอรหันต์ แล้วเวลาเป็นพระอรหันต์แล้วพยากรณ์ต่างๆ ทำสิ่งนี้ขึ้นมาๆ ทำเพื่อประโยชน์ใครละ ทำเพื่อประโยชน์ใคร ถ้าเป็นพระอรหันต์แล้วมันมีสิ่งใดในใจนั้น? มันไม่มีแล้ว ไม่มีสิ่งใดในใจนั้น เพราะสิ่งนั้นมันสิ้นค่า มันเหนือโลกไปแล้ว แต่ท่านมาปรารภหรือสัตว์ขันธ์สัตว์ใจ วางศาสนาไว้กับเราใจ เราเป็นสาวกสาวกะ เราถึงได้เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา มีบุญสองชั้น ชั้นหนึ่งได้เกิดเป็นมนุษย์ ถ้าไม่เกิดมาเป็นมนุษย์มันต้องเกิดแน่นอน ของมันมีอยู่ มันต้องเกิด แต่เกิดในภพชาติใดก็ได้แล้วแต่ มันต้องเกิด

นี่เราเกิดมาเป็นมนุษย์ไง พอเกิดมาเป็นมนุษย์มีธาตุ ๔ และจันท์ ๕ มันมีร่างกายนี้บีบคั้นร่างกายนี้ต้องการอาหาร เราต้องแสวงหามาเพื่อร่างกายนี้ เพื่อดำรงชีวิตไว้ แต่หัวใจมันต้องมีคุณธรรม ถ้าหัวใจมีคุณธรรม สิ่งที่เราหามันเจือจาง มันแบ่งปันกัน แต่ถ้าจิตใจไม่มีคุณธรรม มันหามาเพื่อสะสม แล้วมันก็ใช้แค่ปากท้องนั่นแหละ แต่มันก็สะสมไว้ให้คนอื่นหิวโหย นี่ถ้าจิตใจมีคุณธรรมไง ถ้าจิตใจมีคุณธรรมนะ มีร่างกายและจิตใจ ร่างกายนี้บีบคั้นอยู่ บีบคั้นเพื่อต้องการชีวิต ต้องการอาหารให้มัน

แต่ถ้าเรามีสติมีปัญญานะ เรานั่งสมาธิ ภาวนา เราทรมานมัน อดอาหาร เดินจงกรม เหนื่อยล้าหนัก นั่งสมาธิตลอดรุ่ง เจ็บปวดนัก เราจะมาทรมานร่างกายนี้เพื่อค้นหาหัวใจดวงนี้ ถ้ามันได้หัวใจดวงนี้ หัวใจดวงนี้มีค่า มีค่ามากๆ ไม่ใช่ที่เราพูดกันแต่ว่ามีค่าๆ แล้วก็หลอกตัวเองกระเป๋าคูหาดี...ไม่ใช่ เงินไม่เกี่ยว เอาหัวใจมา หัวใจ เพราะมันทำ มันทำที่หัวใจนั้น แต่มันลงที่นี้ไง มันลงที่สัจจะ ลงที่ความจริง มันก็ต้องพูดความจริงกัน แล้วเราทำเพื่อนี้ไง ฟังธรรมเพื่อตอกย้ำแบบนี้ไง มือเราได้สร้างโลก มือเราได้สร้างมาทุกอย่างแล้ว แต่หัวใจเราสร้างคุณธรรมมาเพื่อหัวใจดวงนี้บ้าง เอวัง